

درسنامه‌ی درس: بخوان و حفظ کن

سخن

قالب شعری: مثنوی

❖ معنی لغات

گزیده: عالی	زالال: صاف و شفاف	صواب: درست	لطف: طراوت و لطافت
ملال: بی‌زاری	خشت: آجر	خرمن: توده و مقدار انبوهی از هر چیز	دماغ پرور: خوشبو

➤ معنی بیت اول: با اینکه سخن مثل آب لطیف است اما بهتر آنست که کمتر حرف بزنیم.

سخن به آب تشبیه شده است.

آرایه

➤ نکته دستوری: بیت دو جمله دارد. سخن: نهاد / کم گفتن هر سخن: نهاد

➤ معنی بیت دوم: اگرچه، آب صاف و گورا است ولی زیاد خوردن آن باعث ناراحتی می شود.

➤ نکته دستوری: بیت دو جمله دارد. آب: نهاد /

➤ معنی بیت سوم: کم سخن بگو ولی سخن با ارزش بگو تا سخنان ارزشمند تو، همه ی جهان را فرا گیرد.

چون دُر: تشبیه / اندک و پر: تضاد / کل بیت: ضرب المثل

آرایه

➤ نکته دستوری: بیت سه جمله دارد.

➤ معنی بیت چهارم: انسان به کمک سخنان ارزشمند می تواند به خودش افتخار کند چون سخن بیهوده مانند خشت بی

ارزش است که فراوانم دیده می شود.

چون دُر: تشبیه / دُر و خشت: تضاد /

آرایه

➤ نکته دستوری: بیت سه جمله دارد.

➤ معنی بیت پنجم: یک دسته گل خوشبو از صد گیاه بی ارزش بهتر است.

یک و صد: تضاد / گل و گیاه: مراعات نظیر (تناسب)

آرایه

➤ نکته دستوری: بیت یک جمله ست / گل دماغ پرور: ترکیب وصفی /

➤ قافیه ها

➤ آب و صواب / زلال و ملال / دُر و پُر / دُر و پُر / دماغ پرور و بهتر

➤ هم خانواده ها

خوردن: خورده، خوردنی	صواب: تصویب، مصوبه
گزیده: گزینش، گزینشگر	ملال: ملالت، ملول

بیتجمع آموزشی عماد